

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

**پایش وضعیت برداشت از ماهیان حلوا سیاه، کوتر ساده، کوتر باله سیاه، سنگسر
معمولی و شوریده در آبهای استان سیستان و بلوچستان با استفاده از زیست‌سنجی**

مجری:

مسطوره دوستدار

شماره ثبت

۶۷۵۰۷

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور- مرکز تحقیقات شیلاتی آبهای دور

عنوان طرح/پروژه: پایش وضعیت برداشت از ماهیان حلوا سیاه، کوتر ساده، کوتر باله سیاه، سنگسر معمولی و شوریده در آبهای استان سیستان و بلوچستان با استفاده از زیست‌سنجی

کد مصوب: ۱۲-۱۲-۱۲-۰۳۹-۰۰۰۳۰-۰۰۰۵۸۸

نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان: مسطوره دوستدار

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرحهای ملی و مشترک دارد) : -

نام و نام خانوادگی مجری: مسطوره دوستدار

نام و نام خانوادگی همکار(ان): رضا نوری دفرازی، اشکان اژدری، سیداحمد رضا هاشمی، سید امین اله تقوی مطلق، الناز عرفانی فر، آرزو وهاب نژاد، عبدالغفور چاکری، عبدالستار مهدی نژاد، علی کلیم شستان، مریم معظمی،

منصور کریمی، عبدالله استوی، محدثه صالحی، منصور کردی تودزیل

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): -

محل اجرا: استان‌های تهران و سیستان و بلوچستان

تاریخ شروع: ۱۴۰۰/۸/۱

مدت اجرا: ۳ سال و ۱ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۴

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: پایش وضعیت برداشت از ماهیان حلوا سیاه، کوتر ساده، کوتر باله سیاه، سنگسر معمولی و شوریده در آبهای استان سیستان و بلوچستان با استفاده از زیست‌سنجی

کد مصوب: ۱۲-۱۲-۱۲-۰۳۹-۰۰۰۳۰-۰۰۰۵۸۸

شماره ثبت (فروست): ۶۷۵۰۷ تاریخ: ۱۴۰۴/۰۴/۰۷

با مسئولیت اجرایی سرکار خانم مسطوره دوستدار دارای مدرک تحصیلی دکتری تخصصی در رشته زیست‌شناسی دریا (بوم‌شناسی دریا) است.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر آبزیان در

تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۴ مورد ارزیابی و بارتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه

با سمت عضو هیئت علمی در موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

(ستاد- تهران) مشغول بوده است.

عنوان	«فهرست مندرجات»	صفحه
چکیده		۱
۱-مقدمه		۲
۲-مروری بر مطالعات انجام شده		۴
۱-۲-مطالعات انجام شده در داخل کشور		۴
۲-۲-مطالعات انجام شده در خارج از کشور		۶
۳-مواد و روش ها		۸
۱-۳-نمونه برداری:		۸
۲-۳-ابزار کار		۹
۳-۳- برنامه آموزش صیادان همکار		۹
۴-۳-شاخص های رشد و مرگ و میر		۱۰
۱-۴-۳-تعیین رابطه طول- وزن		۱۰
۲-۴-۳-تعیین پیراسنجه های رشد		۱۱
۳-۴-۳-تعیین پیراسنجه های مرگ و میر و ضریب بهره برداری		۱۱
۴-۴-۳-تعیین طول بهینه و استاندارد صید		۱۲
۴-نتایج		۱۴
۱-۴-سنگسر معمولی، <i>Pomadasys kakan</i>		۱۴
۲-۴-کوثر دم زرد : (<i>Sphyraena jello</i> (Cuvier, 1829)		۱۸
۳-۴-کوثر باله سیاه (<i>Sphyraena qenie</i> (klunzinger, 1870)		۲۲
۴-۴-شوریده (<i>Otolithes ruber</i> (Bloch\$Schneider, 1801)		۲۵
۵-۴-ماهی حلواسیاه (<i>Parasteromateus niger</i> (Bloch, 1975)		۲۸
۵-بحث		۳۳
۱-۵-سنگسر معمولی		۳۵
۲-۵-کوثرساده معمولی یا دم زرد <i>Sphyraena jello</i>		۳۸

۴۰	۵-۳- شوریده.....
۴۳	۵-۴- حلواسیاه.....
۴۷	۶- نتیجه گیری.....
۴۸	منابع.....
۵۴	چکیده انگلیسی.....

چکیده

بررسی حاضر از آذر ۱۴۰۰ الی آذر ۱۴۰۳ در آبهای شمالی دریای عمان - استان سیستان و بلوچستان انجام شد. ۵ شاخص های پویایی جمعیت و ترکیب طولی گونه های مختلف در صید، درصد صید برای گونه های مختلف اعم از استاندارد و غیر استاندارد، کوتر ساده، کوتر باله سیاه، شوریده، حلوا سیاه و سنگسر معمولی مورد بررسی قرار گرفت. در بین ۵ گونه مورد بررسی، همه گونه ها بالای ۳۰ درصد در ترکیب صید را نابالغین تشکیل دادند که از میان آنها سنگسر معمولی با ۳۶ درصد کمترین درصد صید نابالغین و کوتر باله سیاه با ۸۶ درصد بیشترین درصد صید نابالغین را داشتند.

صید گونه ها زیر اندازه بلوغ جنسی در همه ماهها مشهود بوده ولی بیشتر در ماه های فصل زمستان بوده که نتایج این پژوهش نشان می دهد که میزان برداشت سالانه برای این گونه ها به خصوص گونه های حلوا سیاه و کوتر باله سیاه با بیش از ۵۰ درصد صید از نابالغین و گونه هایی که زیر اندازه بلوغ قرار دارند بیش از استاندارد تعیین شده بوده و هشدار می دهد که مقدار برداشت از حداکثر محصول پایدار از ذخیره این گونه ها در استان سیستان و بلوچستان فرارسیده و جهت کاهش میزان صید و تلاش صیادی باید تدابیری اندیشیده شود. به نظر میرسد کاهش مجوز صید این گونه ها. کاهش تلاش صیادی، بررسی وضعیت ذخیره در هر سال ضروری است.

کلمات کلیدی: پویایی جمعیت، صید استاندارد، حلواسیاه، کوتر باله سیاه